Lymphogranuloma venereum

Lääkärikirja Duodecim 10.1.2023

Iho- ja sukupuolitautien erikoislääkäri Eija Hiltunen-Back

- Yleistä
- LGV:n oireet
- LGV:n toteaminen
- LGV:n itsehoito
- Milloin hoitoon?
- Ehkäisy
- Kirjallisuutta

Keskeistä

- LGV on Suomessa harvinainen seksiteitse tarttuva tauti, jonka aiheuttajana on Chlamydia trachomatis bakteerin eräs serotyyppi.
- Euroopassa tartunnat on saatu pääosin miesten välisessä seksissä.
- Aiheuttaa peräsuolitulehduksen, jonka oireena usein limainen tai verinen vuoto peräaukosta ja kipu.
- Voidaan todeta positiivisesta klamydianäytteestä jatkotutkimuksella.

Yleistä

Lymphogranuloma venereum (LGV), joka kuuluu sankkereiden ryhmään, on Suomessa harvinainen seksitauti. Tautia tavataan Euroopassa lähinnä miehillä, joilla on seksiä miesten kanssa. Tropiikissa sitä tavataan enemmän.

Taudin aiheuttavat tavallisen klamydiabakteerin *Chlamydia trachomatiksen* harvinaisemmat serotyypit L1–3. Bakteeri leviää ja lisääntyy imukudoksessa. Tauti tarttuu pienten limakalvorikkoumien kautta.

LGV:n oireet

Ensimmäisenä merkkinä tartunnasta on pieni haavauma, joka paranee itsestään ja jää helposti havaitsematta. Myöhemmin ilmaantuu suurentuneita imusolmukkeita tartunta-alueelle. Nykyisin LGV:n oireena on tavallisimmin peräsuolitulehdus, joka voi aiheuttaa kipua sekä limaista tai veristä vuotoa peräaukosta. Joskus potilaan oireita pidetään aluksi suolistosairautena. Tauti voi olla myös oireeton.

LGV:n toteaminen

Jos oireet herättävät epäilyn LGV:stä, otetaan peräaukon limakalvolta klamydianukleiinihapon osoitusnäyte. Klamydiapositiivisesta näytteestä pyydetään laboratoriosta lisätutkimuksena lymphogranuloma venereumia aiheuttavien *Chlamydia trachomatis*-serotyyppien määritys.

LGV:n itsehoito

Seksitautia epäiltäessä oireita ei pidä koskaan alkaa hoitaa omin päin.

WITHOUT HOLOOM.

Tartuntaa epäiltäessä tutkimuksiin voi hakeutua omalle terveysasemalle, sukupuolitautien poliklinikalle tai opiskelijaterveydenhuoltoon. Tutkimuksia tehdään myös yksityisillä lääkäriasemilla. LGV hoidetaan yleensä 3 viikon pituisella doksisykliinikuurilla. Lääkityksen ajan tulee pidättäytyä seksistä ja sitten käyttää kondomia, kunnes on saatu puhdas kontrollinäyte. Hoidon onnistuminen varmistetaan uudella näytteellä 4 viikon kuluttua hoidon päättymisestä. Seksikumppanit puolen vuoden ajalta informoidaan ja ohjataan tutkimuksiin. Vakituinen seksikumppani tulisi hoitaa samanaikaisesti.

Ehkäisy

Kondomin käyttö kaikissa seksimuodoissa suojaa tartunnalta.

Aiemmat kirjoittajat: Ihotautien erikoislääkäri Matti Hannuksela ja iho- ja sukupuolitautien erikoislääkäri Anna Hannuksela-Svahn

Artikkelin tunnus: dlk01096 (011.010) © 2023 Kustannus Oy Duodecim